

UNIwersYTET
IM. ADAMA MICKIEWICZA
W POZNANIU

Diagnoza i terapia dyszartrii Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

<p>Kierunek studiów Filologia polska</p> <p>Specjalność Specjalność logopedyczna</p> <p>Jednostka organizacyjna Wydział Filologii Polskiej i Klasycznej</p> <p>Poziom studiów studia drugiego stopnia</p> <p>Forma studiów studia stacjonarne</p> <p>Profil studiów profil ogólnoakademicki</p>	<p>Cykl dydaktyczny 2023/24</p> <p>Kod zajęć 03FPLLOGS.22S.12572.23</p> <p>Języki wykładowe polski</p> <p>Obligatoryjność Obowiązkowy specjalnościowy</p> <p>Blok zajęciowy Przedmioty specjalnościowe</p>	
<p>Koordynator zajęć</p>	Sylwia Karolak, Agnieszka Kula, Małgorzata Rutkiewicz-Hanczewska	
<p>Prowadzący zajęcia</p>	Jolanta Sławek	
<p>Okres Semestr 2</p>	<p>Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ćwiczenia: 30, Egzamin	<p>Liczba punktów ECTS 2</p>

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	zapoznanie studentów z istotą zaburzeń dyzartrycznych i anartrycznych
C2	zaznajomienie słuchaczy z etiologią i wewnętrznymi podziałami dyzartrii
C3	charakterystyka zaburzeń artykulacji występujących w dyzartrii i anartrii u dzieci i osób dorosłych
C4	zapoznanie studentów z technikami wykorzystywanymi w terapii logopedycznej dyzartrii i anartrii
C5	wskazanie kolejnych etapów terapii w przypadku zaburzeń dyzartrycznych zarówno u dzieci, jak i osób dorosłych
C6	przekazanie wiedzy z zakresu neurologopedii i neurologii
C7	kształcenie umiejętności pozwalających na interdyscyplinarne łączenie wiedzy językoznawczej z wiedzą z zakresu logopedii, biologii, medycyny

Wymagania wstępne

podstawowa wiedza z zakresu logopedii

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	określa istotę oraz przyczyny zaburzeń dyzartrycznych zarówno u dzieci, jak i osób dorosłych	FPL_K2_W01, FPL_K2_W10	Egzamin ustny, Prezentacja multimedialna
W2	różnicuje poszczególne typy dyzartrii	FPL_K2_W01, FPL_K2_W06	Egzamin ustny, Prezentacja multimedialna
W3	charakteryzuje zaburzenia artykulacji w przypadku zaburzeń dyzartrycznych	FPL_K2_W01, FPL_K2_W06	Egzamin ustny, Prezentacja multimedialna
W4	wskazuje techniki wykorzystywane w terapii osób z dyzartrią i anartrią	FPL_K2_W01, FPL_K2_W10	Egzamin ustny, Prezentacja multimedialna
Umiejętności - Student/ka:			
U1	planuje kolejne etapy terapii dyzartrii u dzieci i osób dorosłych	FPL_K2_U03, FPL_K2_U05	Egzamin ustny, Prezentacja multimedialna

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Istota oraz etiologia dyzartrii i anartrii	W1	Ćwiczenia
2.	Różnicowanie dyzartrii u dzieci i osób dorosłych	W2	Ćwiczenia

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
3.	Podziały dyzartrii wg kryterium przyczynowego	W1, W2	Ćwiczenia
4.	Podziały dyzartrii w zależności od poziomu uszkodzenia ośrodkowego układu nerwowego	W1, W2	Ćwiczenia
5.	Zaburzenia artykulacji w przypadku dyzartrii	W3	Ćwiczenia
6.	Terapia logopedyczna dyzartrii u dzieci i osób dorosłych	W4, U1	Ćwiczenia
7.	Rehabilitacja dzieci z mózgowym porażeniem dziecięcym	W4, U1	Ćwiczenia

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Ćwiczenia	Metoda analizy przypadków, Metoda ćwiczeniowa, Metoda projektu, Demonstracje dźwiękowe i/lub video, Praca w grupach

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Ćwiczenia	<p>Warunkami zaliczenia zajęć są: zdanie ustnego egzaminu oraz przygotowanie i przedstawienie prezentacji.</p> <p>Kryteria oceniania:</p> <p>bardzo dobry (bdb; 5,0) - student potrafi wykorzystać wiedzę z zajęć do tworzenia projektu, sprawnie wyszukuje niezbędne materiały i literaturę, umie dokonać ich selekcji pod kątem problemu poddawanego oglądowi, potrafi zaproponować rozwiązania i stworzyć własną propozycję terapii</p> <p>dobry plus (+db; 4,5) - jak wyżej, z nieznacznymi niedociągnięciami, zwłaszcza w zakresie praktycznych umiejętności poprawnego konstruowania programu terapii</p> <p>dobry (db; 4,0) - możliwy szerszy zakres niedociągnięć: słabsza umiejętność selekcji materiału, niższa zdolność poprawnego tworzenia programu terapii</p> <p>dostateczny plus (+dst; 3,5) - zadowalająca znajomość głównych metod terapii dyzartrii, zadowalający poziom merytoryczny przygotowanej prezentacji</p> <p>dostateczny (dst; 3,0) - zadowalająca znajomość głównych metod terapii dyzartrii, jednak możliwy jest w tym względzie znaczny zakres niedociągnięć, zadowalający poziom merytoryczny przygotowanej prezentacji</p> <p>niedostateczny (ndst; 2,0) - niezadowalająca znajomość metod terapii dyzartrii; student nie potrafi we właściwy sposób wykorzystać wiedzy z zajęć do tworzenia projektu, a także dokonać jej selekcji pod kątem problemu poddawanego diagnozie, bardzo niska wartość merytoryczna przygotowanej prezentacji.</p>

Literatura

Obowiązkowa

1. Czochańska J., Łosiowski Z., Mózgowe porażenie dziecięce, w: Dziecko niepełnosprawne ruchowo. Cz. 1: Wybrane zagadnienia neurorozwojowe i zespoły neurologiczne, red. Z. Łosiowski, WSiP, Warszawa 1997, s. 11-34.
2. Diagnoza i terapia logopedyczna. Podręcznik akademicki, red. E. Czaplewska, S. Milewski, Sopot 2012.
3. Diagnoza i terapia zaburzeń mowy, red. T. Gałkowski, Z. Tarkowski, T. Zaleski, Lublin 2003.
4. Gałkowska I., Diagnoza dyzartrii u dorosłych w neurologii klinicznej, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2012.
5. Jastrzębowska G., Zaburzenia dyzartryczne u dzieci, w: Logopedia. Pytania i odpowiedzi. Podręcznik akademicki, t. 2 Zaburzenia komunikacji językowej u dzieci i osób dorosłych, red. T. Gałkowski, G. Jastrzębowska, Opole 2003, s. 120-143.
6. Jastrzębowska G., A. Kozołub, Dyzartria, anartria, w: Logopedia. Pytania i odpowiedzi. Podręcznik akademicki, t. 2: Zaburzenia komunikacji językowej u dzieci i osób dorosłych, red. T. Gałkowski, G. Jastrzębowska, Opole 2003, s. 772-784.
7. Jastrzębowska G., Pelc-Pękała O., Diagnoza i terapia dyzartrii, w: Logopedia. Pytania i odpowiedzi. Podręcznik akademicki, t. 2 Zaburzenia komunikacji językowej u dzieci i osób dorosłych, red. T. Gałkowski, G. Jastrzębowska, Opole 2003, s. 392-403.
8. Jauer-Niworowska O., Kwasiborska J., Dyzartria. Wskazówki do diagnozy różnicowej poszczególnych typów dyzartrii, Gliwice 2009.
9. Jauer-Niworowska O., Dyzartria nabyta. Diagnoza logopedyczna i terapia osób dorosłych, Wydawnictwo Akademii Pedagogiki Specjalnej, Warszawa 2009.
10. Kaczmarek B., Mózgowe mechanizmy formułowania wypowiedzi słownych, UMCS, Lublin 1986.
11. Lewandowski A., Tarkowski Z., Dyzartria, wybrane problemy etiologii, diagnozy i terapii, Wydawnictwo ZSL, Warszawa 1989.
12. Michalik M., Biologiczne uwarunkowania rozwoju i zaburzeń mowy w mózgowym porażeniu dziecięcym, w: Biomedyczne podstawy logopedii, red. S. Milewski, J. Kuczkowski, K. Kaczorowska-Bray, wyd. Harmonia Universalis, Gdańsk 2014, s. 104-141.
13. Michalik M., Mózgowe porażenie dziecięce w teorii i praktyce logopedycznej, wyd. Harmonia Universalis, Gdańsk 2015.
14. Mirecka U., Gustaw K., Skala dyzartrii. Wersja dla dzieci, Wrocław 2006.
15. Rudzińska M., Gałkowska I., Mirek E., Szczudlik A., Choroba Parkinsona. Poradnik dla pacjentów i ich rodzin; Gałkowska I., rozdział: Terapia mowy w chorobie Parkinsona, s. 51-68, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2009.
16. Podstawy neurologopedii, red. T. Gałkowski, G. Szelaż, G. Jastrzębowska, Opole 2005.
17. Prusiński A., Podstawy neurologii klinicznej, Warszawa 1989.
18. Tarkowski Z., Dyzartria - wybrane problemy etiologii, diagnozy i terapii, Warszawa 1989.
19. Walsh K., Neuropsychologia kliniczna, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1998.
20. Wprowadzenie do neurologopedii, red. A. Obrębowski, wyd. Termedia, Poznań 2012.
21. Powyższa lista ma charakter orientacyjny i jest realizowana we fragmentach z uwzględnieniem zaplanowanego dla przedmiotu nakładu czasu pracy przewidzianego na czytanie.

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Ćwiczenia	30
Przygotowanie do egzaminu	10
Czytanie wskazanej literatury	10
Przygotowanie prezentacji multimedialnej	10

Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 60
Liczba punktów ECTS	ECTS 2

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
FPL_K2_U03	Absolwent/ka potrafi wyszukiwać właściwie dobrane źródła i informacje, także z wykorzystaniem zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych, dokonywać ich oceny, krytycznej analizy, syntezy i twórczej interpretacji;
FPL_K2_U05	Absolwent/ka potrafi wprowadzać pozyskane z różnorodnych źródeł dane do własnych prac, krytycznie i twórczo przetwarzać je z poszanowaniem zasad własności intelektualnej oraz etyki zawodowej;
FPL_K2_W01	Absolwent/ka zna i rozumie w pogłębiony sposób teoretyczne uwarunkowania literaturoznawstwa i językoznawstwa, procedury poznawcze i metodologie właściwe dla tych dyscyplin, wykorzystywaną na ich obszarze terminologię, jak również właściwe dla wybranych tradycji, teorii lub szkół badawczych zaawansowane metody analizy i interpretacji różnych tekstów ze szczególnym uwzględnieniem komunikatów językowych, w tym literackich;
FPL_K2_W06	Absolwent/ka zna i rozumie w pogłębiony sposób współczesny język polski wraz z jego uwarunkowaniami analizowanymi z wykorzystaniem podbudowanej teoretycznie wiedzy językoznawczej, a także jego tendencje rozwojowe, etykę i estetykę słowa oraz wieloczynnikowe relacje między językami we współczesnym świecie;
FPL_K2_W10	Absolwent/ka zna i rozumie w pogłębiony, uporządkowany i pobudowany teoretycznie sposób wybrane zagadnienia szczegółowe z zakresu literaturoznawstwa, językoznawstwa, ich subdyscyplin lub innych pokrewnych dyscyplin humanistycznych, niezbędne do samodzielnej realizacji złożonego zadania badawczego;